

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců JUDr. Pavla Molka a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **J. J.**, zastoupen JUDr. Ludmilou Pávkovou, advokátkou se sídlem Kodaňská 25, Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo financí**, se sídlem Letenské náměstí 15, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 11. 2016, č. j. 9 Af 36/2013 - 46,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalobce na základě dvou darovacích smluv z let 2000 a 2001 nabyt od svého bratra, Ing. J. J., podíl na nemovitostech. Žalobce dne 31. 12. 2010 podal žádost o prominutí darovací daně podle § 55a zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků. Tuto žádost odůvodnil tím, že jeho otec si přál nemovitosti rozdělit mezi své dva syny, k čemuž však v důsledku roztržky mezi žalobcem a otcem nedošlo. Ke konci života si však žalobcův otec přál narovnat vztahy, žalobcův bratr proto na základě slibu otci na žalobce podíl na nemovitostech převedl prostřednictvím zmíněných darovacích smluv. Darovací smlouvy mezi žalobcem a bratrem jsou proto pouhým formálním aktem, neboť ve skutečnosti došlo k převodu nemovitostí mezi žalobcem a otcem.

[2] Žalovaný žalobcovu žádost zamítl rozhodnutím ze dne 13. 6. 2013, č. j. 904/57958/2011 - 39. Uvedl, že prominutí daně podle § 55a zákona o správě daní a poplatků je specifickým prostředkem liberační povahy, který je aplikován v zásadě pouze

tehdy, existují-li nesrovnalosti při aplikaci daňové legislativy. Jedná se tak zejména o výjimečné případy zákonem nepředvídaných či nezamýšlených účinků, například v situacích, kdy dojde v důsledku dodržení zákonné úpravy ke dvojímu zdanění. Žalobcem uváděné důvody však podle žalovaného nejsou a nemohou být nesrovnalostí ve smyslu citovaného ustanovení.

[3] Finanční úřad pro Prahu 1 mezitím platebními výměry ze dne 27. 6. 2012 vyměřil žalobci darovací daň ve výši 119 704 Kč a 837 974 Kč.

II.

[4] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu k Městskému soudu v Praze, který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl.

[5] Žalobce v žalobě vznesl tři žalobní námitky, z nichž je pro řízení o kasační stížnosti relevantní pouze námitka nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného. Žalovaný podle žalobce pouze ocitoval relevantní právní úpravu a ve vztahu k žalobcově žádosti pouze obecně konstatoval, že jím uváděný důvod není nesrovnalostí ve smyslu § 55a zákona o správě daní a poplatků. Takové odůvodnění podle žalobce neosvětlilo, proč konkrétním důvodům žalobce žalovaný nevyhověl a proč nevzal v úvahu skutečný obsah právního úkonu, jehož smyslem byl ve skutečnosti převod majetku z otce na syna.

[6] Městský soud v reakci na žalobcovu námitku uvedl, že z odůvodnění rozhodnutí žalovaného je i přes jeho stručnost přezkoumatelně seznatelné, z jakých ustanovení žalovaný vycházel. Žalovaný přitom vysvětlil, že důvodem pro vyhovění žádosti podle § 55a zákona o správě daní a poplatků mohla být pouze existence nesrovnalostí při uplatňování daňových zákonů, a vyložil, co lze považovat za takovou nesrovnalost. Zároveň konstatoval, že takovou nesrovnalostí nemohou být žalobcovy rodinné poměry a okolnosti, za nichž k převodu nemovitostí došlo. Městský soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že žalobcova žádost je postavena na konkrétních skutkových okolnostech jeho případu, které vznikly nezávisle na aplikaci daňových předpisů. Tyto závěry pak městský soud shledal souladnými s judikaturou Nejvyššího správního soudu k dotčenému ustanovení.

III.

[7] Žalobce (dále „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[8] Stěžovatel v kasační stížnosti setrval na názoru, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné. Žalovaný totiž v odůvodnění neosvětlil, proč konkrétním důvodům stěžovatele nevyhověl. Stěžovatel dále na ústním jednání u městského soudu namítl, že žalovaný ve svém rozhodnutí konstatoval, že o nesrovnalost ve smyslu § 55a zákona o správě daní a poplatků půjde „zejména“ v případě účinků zákonem nepředvídaných či nezamýšlených. Podle stěžovatele užití výrazu „zejména“ naznačuje, že existuje další množina nesrovnalostí, které však žalovaný do odůvodnění nezahrnul. Městský soud pak stěžovatelovu žalobní argumentaci řádným způsobem nevypořádal, neboť nevyložil, proč

pokračování

stěžovatelem uváděné důvody nejsou nesrovnalostí ve smyslu § 55a zákona o správě daní a poplatků. Při výkladu zmíněného pojmu navíc městský soud nepřipustným způsobem vyšel z pokynů vydávaných finanční správou.

[9] Stěžovatel dále obsáhle argumentoval, že k vyměření darovací daně došlo až po uplynutí prekluzivní lhůty, a s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu zdůvodnil, proč by tato kasační námitka měla být přípustná i přes to, že nebyla uplatněna již v žalobě.

IV.

[10] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se stěžovatelovým případem zabýval pečlivě a své rozhodnutí považuje za řádně a konzistentně odůvodněné. Odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu k nepřezkoumatelnosti a konstatoval, že podle této judikatury jím vydané rozhodnutí nepřezkoumatelností netrpí. Stěžovatelu argumentaci k vyměření darovací daně po uplynutí prekluzivní lhůty označil za irelevantní, neboť se netýká tohoto řízení.

V.

[11] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[12] Kasační stížnost není důvodná.

[13] Nejvyšší správní soud předně poznamenává, že stěžovatelova argumentace ve vztahu k vyměření darovací daně po uplynutí prekluzivní daně je, jak správně podotkl žalovaný, bez vztahu k projednávané věci. Předmětem přezkumu v tomto řízení je totiž pouze rozhodnutí žalovaného o neprominutí daně, k zákonnosti následných rozhodnutí o vyměření darovací daně se tudíž Nejvyšší správní soud nemůže jakýmkoliv způsobem vyjadřovat. Nejvyšší správní soud se proto touto stěžovatelovou námitkou dále nezabýval.

[14] Se stěžovatelovou námitkou nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného se Nejvyšší správní soud neztotožňuje. Žalovaný ve svém rozhodnutí vyložil, že podle § 55a zákona o správě daní a poplatků by mohla být důvodem pro vyhovění žádosti o prominutí daně toliko existence nesrovnalostí při uplatňování daňových zákonů, tedy pouze důsledek aplikace právního předpisu, nikoliv však skutkové okolnosti předcházející jeho aplikaci, jako tomu bylo u převodu nemovitostí ve stěžovatelově případě. Takové odůvodnění, byť stručné, Nejvyšší správní soud ve shodě s městským soudem považuje za dostatečné a přezkoumatelné. Tuto námitku proto Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou.

[15] Za přezkoumatelný Nejvyšší správní soud považuje rovněž rozsudek městského soudu. O nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů se obecně jedná především tehdy, „[n]ení-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za

nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS). Rozsudek městského soudu v tomto smyslu nepřezkoumatelností podle Nejvyššího správního soudu netrpí. Městský soud totiž srozumitelně vyložil, že rozhodnutí žalovaného považuje za srozumitelné, a s jeho závěry se ztotožnil. Správnost závěrů žalovaného pak městský soud podpořil nikoliv odkazem na pokyny vydávané finanční správou, jak tvrdí stěžovatel, ale na judikaturu správních soudů, a to včetně judikatury Nejvyššího správního soudu (např. na rozsudek ze dne 15. 12. 2015, č. j. 9 Afs 200/2015 - 27). Městský soud tedy nerezignoval ani na právní posouzení věci.

[16] Stěžovatel nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu spatřuje konkrétně v tom, že se městský soud dostatečně nevypořádal s argumentací ohledně použití výrazu „zejména“. Městský soud však nemá povinnost vypořádat se s každou dílčí žalobní námitkou, pokud proti žalobě postaví právní názor, v jehož konkurenci žalobní námitky jako celek neobstojí. Takový postup shledal ústavně konformním i Ústavní soud v nález ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08: *„Není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná.*“ (srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 221/2014 - 43). Městský soud, jak Nejvyšší správní soud vyložil výše, své závěry vystavěl na ucelené argumentaci. Jednoznačně totiž vysvětlil, z jakého důvodu považuje za správný závěr žalovaného, že stěžovatelem uváděné skutečnosti nemohou být důvodem k prominutí daně podle § 55a zákona o správě daní a poplatků. Ve světle této argumentace by pak jakékoliv další úvahy o možných situacích skrývajících se za výrazem „zejména“ byly nadbytečné, a to i s ohledem na povahu dané žalobní námitky. Pokud totiž žalovaný použil při výčtu možných případů spadajících pod rozsah § 55a zákona o správě daní a poplatků výraz „zejména“, naznačil tím, že se jedná o příklad nejtypičtějších případů, které mohou nastat, přičemž okruh případů je neuzavřený a může být širší. Použití takového výrazu ve vztahu k ustanovení, jež má řešit *nepředvídatelné* důsledky aplikace daňových zákonů, je tudíž logické a přiléhavé. Nejvyšší správní soud proto neshledal důvodnou ani námitku nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu.

[17] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[18] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

pokračování

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. dubna 2017

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu